

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גיליון מס' 78 יולי 2009 מחיר: 30 ₪

להקת "מחולה ירושלים"

ניהול אמנותי: משפחת הופמן

צילום: אורן מנצורה

עיצוב שער: דורית הופמן

"מחולה" - רשת בתי ספר למחול

ירושלים - תל אביב - רמת השרון

ילדים, נוער ובוגרים, במגוון סגנונות ורמות

www.mehola.co.il

03-6421114

דגם S0515 • מחיר - 520₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0580 • מחיר - 400₪ • מבצע 299.99₪

דגם S0515 • מחיר - 520₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0515 • מחיר - 520₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0538 • מחיר - 500₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0515 • מחיר - 520₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0538 • מחיר - 500₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0538 • מחיר - 500₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0560 • מחיר - 550₪ • מבצע 399.99₪

דגם S0503 • מחיר - 450₪ • מבצע 199.99₪

BLOCH

DANCE SNEAKERS

New Collection

דגם S0538 • מחיר - 500₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0545 • מחיר - 550₪ • מבצע 399.99₪

דגם S0538 • מחיר - 500₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0545 • מחיר - 550₪ • מבצע 399.99₪

דגם S0538 • מחיר - 500₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0538 • מחיר - 500₪ • מבצע 349.99₪

דגם S0590 • מחיר - 500₪ • מבצע 399.99₪

דגם S0590 • מחיר - 500₪ • מבצע 399.99₪

דגם S0500 • מחיר - 500₪ • מבצע 249.99₪

dance with

ISRADANCE

www.isradance.net

טל: 1-599-511-711 תתניה רח' קראוזה 1 תל-אביב אבן גבירול 45
רחובות הרצל 119 ירושלים רח' הילל 23 רעננה רח' בורוכוב 4

ארגון המדריכים והיוצרים
לריקודי עם
ער

70 שנה לקיבוץ דליה

הנכם מוזמנים לערב חגיגי ל-70 שנה לקיבוץ "דליה"
הקיבוץ שבו התקיימו כנסי המחולות הראשוניים.
הערב יתקיים באולם הקיבוץ

בתאריך **8.10.2009** חוה"מ סוכות בשעה 19:00

בתוכנית: הופעת להקת מחול, שירה בציבור, אמן אורח, סיפורים מפסטיבלי דליה, כיבוד והפתעות

מרתון ריקודים ענק

עם מיטב המרקידים עד השעות הקטנות

בואו לחגוג ערב מהנה, מפגש רוקדים ומרקידים ותיקים,
"חג בדליה חג מחול"

לפרטים נוספים: יהודה עמנואל - 050-5202 123

מחיר כרטיס: 35 שקלים

המרכז לטיפוח המחול עמנואל

רקדתי לך ארצי

דיסק חדש עם 21 שירי ריקודי עם
בביצוע חדש של יהודה עמנואל

בנוסף סט מארז של 5 דיסקים במחיר מיוחד

של יוצרי הריקודים: רבקה שטורמן, שלום חרמון, אליהו גמליאל,
יואב אשריאל, יענקלה לוי, חיים שיריון, ויקטור גבאי, אבי פרץ ועוד

כאגדת רבקה: DVD חדש!!! יום ההולדת של רבקה שטורמן בת 90.

לפרטים והזמנות: יהודה עמנואל - 050-5202 123 בקרו אותנו באתר החדש <http://israeli-folkdance.co.il/>

"רוקדים" מס' 78, עמוד 3, יולי 2009

חגיגת המחול הגדולה של ישראל

כסטיב מחול כרמיאל

2009 6.8-5-4

חמישי 6.8.09 בשעה 21:30
כרמיאל 2009
חגיגה של זמר ומחול

רביעי 5.8.09 בשעה 21:30
ערב בא
תחרות הכוריאוגרפיה

**מחיר הכרטיס
למופעים המרכזיים
באמפיתאטרון
10 ₪ בלבד!**

שלישי 4.8.09 בשעה 21:30
ת"א 100
100 שנות מחול בתל-אביב

מיטב יצירות המחול שנוצרו ע"י הכוריאוגרפים המובילים במחול הישראלי. בהשתתפות כ-2,000 רקדנים של הטובות בלהקות מכל רחבי הארץ. אמני זמר, בידור ותזמורות. בסיום - מופע מרהיב של זיקוקי דינור. את המופע תלווה תזמורת משטרת ישראל בניצוחו של איתן סובול.

אמנים אורחים: אורנה דץ, מיכל אמדורסקי, שרי, יאיר זיו, דניאל בן חיים, אסנת ז'נו-מירום.

מנחה: יענק'לה מנדל

במאי: שלמה ממן
מפיק: אבי ברנס

**תחרות הכוריאוגרפיה למחול
ישראלי לבמה.**

בכירי הכוריאוגרפים במחול הישראלי עממי מעלים יצירות חדשות עפ"י שירי פסטיבלי הזמר והפזמון. הפרסים יינתנו בקטגוריות: ביצוע, כוריאוגרפיה עיצוב תלבושות. הפרסים לזוכים תרומת משפחת בן יהושע לזכר בנם אייל ז"ל שעל שמו ולזכרו נערכת התחרות.

בהשתתפות: הגרובטרון
מנחה: מנחם פרי

מפיק: אורי ינון

כ-2000 משתתפים בחגיגת מחול זמר הנוגעת ב-100 שנים של פעילות מחול בת"א. משתתפים:

מיטב להקות המחול העממי הישראלי, עידו תדמור ולהקתו, להקת קומפס, רננה רו, דורון רפאלי ויאיר צברי (טרם)

אמנים אורחים: אילי גורליצקי, יונה עטרי, טריפונס, לילה מלקוס, גבי ברלין, הסופרנוס, אבי סינוואני, סגיב כהן, שלישיית רון, צעירי תל-אביב

עיבודים מוסיקליים: חיים אסנר
ליווי מוסיקלי: ננסי ברנס

מנחים: מולי שפירא ושרון אלימלך
כתיבה: אבי קורן

במאי: שלמה ממן
מפיק: אבי ברנס

VISA
ישראל כרטיס
ליהנות מהחיים.
הנחה תמורת כוכבים

למידע נוסף: www.karmielfestival.co.il
רכישת כרטיסים: היכל התרבות כרמיאל 04-9881111
ענת הפצות 04-9886891, 052-281195, 052-3719578

הפסטיבל בשיתוף מדינת ישראל - משרד התרבות המדע והספורט, התיירות, החוץ-קשת"ם עיריית כרמיאל | הסוכנות היהודית | מועצת הפיס לתרבות ואמנות | מפעלי כרמיאל
חניון "חנה וסע" בתשלום יעמוד בכניסות לעיר לרשות המגיעים ברכב פרטי
ט.ל.ח הזכורת לשינויים שמורה

קוראים וקריאים!

גיליון זה, גיליון רוקדים מס' 78 (יולי 2009), רואה אור עת אנו עומדים בפתחן של חגיגות פסטיבל המחולות בכרמיאל. זה הזמן המתאים להיווכח כי בכוחו של הריקוד לגשר ולאחד את קהילתנו העולמית, ולנחם בעיתות של אובדן.

בספר קהלת אנו קוראים על מחזוריות החיים, וכי "לכל זמן, ועת לכל-חפץ תחת השמים... עת לבכות ועת לשחוק, עת ספוד ועת רקוד." בשבועות האחרונים נראה כי העולם התאחד. התאחד לא בגלל מאבק פוליטי או כדי לחלוק מנפלאות המדע, אלא בשל הרצון העז לחגוג את הטוב ביותר שבחיים באמצעות שני דברים המדברים אל לב כולם - הריקוד והמוסיקה.

עם מותו של מייקל ג'קסון, נראה כי העולם נשם נשימה ארוכה, התאחד ואישש את דקויות השמחה והקסם הטמונים במוסיקה ובריקוד. אלו בהחלט מדגימים את הטוב ביותר שקיים באנושות.

בכתבות בגיליון זה אנו מציינים את מפעלם של חלוצי ריקודי-העם הישראלים ושל כוכבים מאירים, שחייהם היו מלאי תשוקה להגשים חלומות. מורשתם, מן הסתם, תשפיע על הדורות הבאים.

על חייה מלאי ההשראה של אשת החינוך ברכה דודאי, משאלתה לחברה רב-תרבותית עם בסיס רחב, והנחת היסודות להדרכת ריקודי-עם והופעות של הגיל הרך - בכתבתה של מירי קרימולובסקי, "האימא של האפרוחים" (עמ' 14).

ב"ריקוד החודש", "מוטי" (עמ' 18), פורש יצחק משה הלוי (מושיקו) סיפור אישי טעון, ומתעל את תוגתו על אובדן חברו היקר, המדריך מוטי אלפסי, לכתיבת שיר וחיבור ריקוד לזכרו.

הכתבה "לרקוד עם הזיכרון - תחרות ריקודי-העם על-שם אושרי חבר" (עמ' 6) בפסטיבל כרמיאל, נוגעת ללב. מירי קרימולובסקי מתארת את התחרות לזכרו של הרקדן הצעיר והמוכשר, אושרי חבר, שחייו נקטעו באופן טראגי. אביו, נועם חבר, הנציח את זכרו בתחרות ריקודים שנתית שנועדה לתת הזדמנות לריקודאים (מחברי ריקודים) צעירים וחדשים, להציג את יצירותיהם בפסטיבל.

"פסטיבל כרמל - ברזיל" של מאגאלי בוגוכוואל רויטמן (עמ' 10) מציג בפנינו את פעילויות ריקודי-העם הרבות ואת הפסטיבל השנתי במועדון הבראיקה, סאו פאולו, ברזיל, דרום-אמריקה, בו משתתפים אלפים בהבעה תרבותית של אחדות, למרות השוני. אנו מאחלים למארגנים, לרקדנים ולמשתתפים בפסטיבל כרמיאל השנה - פסטיבל שמח ומוצלח, ומקווים לעבודה משותפת על-מנת להפיק את הטוב ביותר ממסורת ריקודי-העם הישראלים שלנו.

ברכה אוף זארה!

בני זויאל ורוה זויאל

המערכת
"רוקדים", רח' הארבעה 10, ת"א 64739
טל' 03-5620447, פקס: 03-5613651
נייד: 052-5620447, דואר אלקטרוני:
E-mail: rokdim@rokdim.co.il

אתר רוקדים באינטרנט
<http://www.rokdim.co.il>

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות ואינה מתחייבת להחזיר תמונות!

לוח ההרקדות הוא רכוש "רוקדים" וכל הזכויות שמורות בו ל"רוקדים" בלבד! אסור להעתיק ממנו למטרות הפצה בכל אפיק פרסומי, גם לא בחינם!!!

מו"ל • "רוקדים"
בשיתוף המכון לריקודי-עם (IDI), ארה"ב,
יו"ר - בוב לוין

עורך • ירון מישר
חברי המערכת • רות גודמן, ירון מישר, דני עוזיאל, רות שונברג, הוני גולדפיין, בני לוי, מלכה טישלר

משתתפים • משה יצחק הלוי (מושיקו), מירי קרימולובסקי, מגלי בוגוכמן רויטמן
תרגום • בני לוי, מלכה טישלר, יצחק ודיאנה צבי, טניה פיסברג, אורן הללי

עיצוב גרפי ועריכת לשון • ע' כדיר, 050-5777619
פילמים לוחות ודפוס • אטוריו 052-8831571

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גיליון 78 • יולי 2009 • 30 ש"ח

כתבות

6 לרקוד עם הזיכרון
תחרות המחול העממי אושרי חבר
מירי קרימולובסקי

פסטיבל כרמל ברזיל

מאגלי בוגוכמן רויטמן

לקראת פסטיבל הריקודים ה-29 בסאו פאולו ברזיל

"האימא האפרוחים"

לזכרה של אשת החינוך ברכה דודאי שחלמה ריקודי-עם והגשימה מירי קרימולובסקי

ריקוד החודש / אושיקו הלוי

מוטי

כל החוגים בכל העולם

אתר רוקדים באינטרנט
<http://www.rokdim.co.il>

חירי קריוואלוהסקי

עריכה: בני לוי

את פעילותו בפסטיבל המחולות בכרמיאל, אך לא רק. במקביל, הוא פעיל בעמותת "לב אוהב" העוזרת לחיילים מבתים קשים. "כשאושרי נהרג", אומר נעם, "רציתי להתנדב ולסייע ביחידת דובדבן. אנשי היחידה אמרו לי: יש לך הרבה קשרים. נצל אותם לגייס כספים ועזרה לחיילים ביחידה שזקוקים לתמיכה".

כך גייס נעם את חברו חיים סקאל, מבעלי חברת סקאל, לפעילות ההתנדבותית. סקאל התרגש מהפנייה וסיפר לנעם, כי הוא היה בעברו לוחם ביחידת דובדבן וישמח להתגייס עבור היחידה. "מאז אנחנו מאמצים כ-3,000 חיילים נזקקים", מעיד נעם בהתרגשות.

אושרי חבר ז"ל נולד במושב ארבל. הוא היה יפה תואר, רקדן וחובב מחול מושבע. "אושרי אהב מאוד את הריקודים ונהג להתלוות אליי להרקדות", נזכר נעם. "הוא היה אחראי על המוסיקה, ותמיד היה אומר לי: 'אבא, אתה רקדן, אבל אני אהיה רקדן יותר טוב ממך'".

אושרי לקח את המחול מאוד ברצינות והלך ללמוד ריקוד קלאסי ומודרני באולפנה של בת דור. בהמשך, גר עם אימו במושב כפר חיטים, למד בדגניה, ורקד בלהקה של העמק, שהופיעה, כמובן, גם בפסטיבל כרמיאל.

"כשבא לבקר אותי בארצות הברית לפני הגיוס לצה"ל, שוב אמר לי: 'אבא, אתה זוכר שאמרתי לך שאהיה רקדן יותר טוב ממך? אני מתכוון גם בצבא להיות ביחידה יותר מובחרת משלך'. ואכן, אני הייתי בצנחנים, והוא התגייס לדובדבן והיה מסור מאוד ליחידה".

הבילוי האחרון של אושרי היה בעיר כרמיאל עם שני בני דודיו, ממש יום לפני שנהרג. ביום שאחרי, הוא היה צריך להתחיל קורס פיקודי. בלילה הנורא ההוא, נסע עם שני בני דודיו בגשם

16 שנים מנהל נעם חבר את תחרות המחול העממי בפסטיבל המחולות בכרמיאל. מפיק, מארגן, ומגייס כספים לאירוע שהפך לחשוב ולמרכזי בפסטיבל. "שש-עשרה" עבור נעם, הוא אינו סתם מספר. שכן ב-16 בחודש אוקטובר 1999 השתנו חייו של נעם ללא הכר.

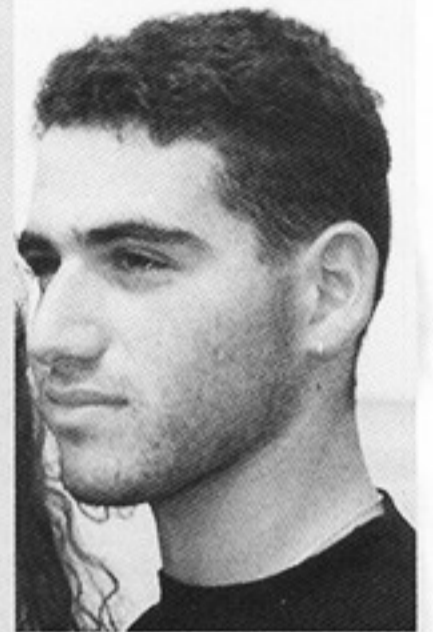
לרקוד הזיכרון

תחרות המחול העממי Pe-64 אושרי חבר בפסטיבל המחולות כרמיאל

באותה תקופה חי נעם בלוס אנג'לס, ארה"ב, למד ועבד כמרקיד. בנו בכורו, אושרי, שירת באותה התקופה ביחידת הלוחמה העילית דובדבן בצה"ל. בלילה המשמעותי הזה קיבל נעם את שיחת הטלפון ששינתה את חייו: "אושרי נהרג בלילה עם בן דודו בתאונת דרכים. הלילה היה גשום, הכביש היה רטוב, והאוטו החליק". כך הייתה לשון ההודעה הבלתי צפויה, ההודעה שכאמור שינתה את חייו.

נעם חבר, אב לחמישה ילדים, איש חייכן, גדל גוף, וחזק. נעם חי ברמת השרון עם בת זוגו, לאה לבל-חבר. בעברו, רקדן ומדריך לריקודי-עם, משמש זה מספר שנים כעוזרו של שלמה ממון, המנהל האמנותי של פסטיבל כרמיאל, ומסייע לו בהפקת ערבי הפתיחה והסיום של הפסטיבל. אבל מי ששומע את השם נעם חבר מקשר אותו, ללא ספק, אל תחרות המחול העממי בכרמיאל. התחרות היא מרכז חייו של נעם בשנים האחרונות ועליה גאותו.

מאז שנהרג בנו לפני 16 שנים, נעם אינו עובד והוא עסוק אך ורק בנתינה. עבודתו ההתנדבותית כוללת

אושרי חבר ז"ל

הבילוי האחרון של אושרי היה בעיר כרמיאל עם שני בני דודיו, ממש יום לפני שנהרג. ביום שאחרי, הוא היה צריך להתחיל קורס פיקודי. בלילה הנורא ההוא, נסע עם שני בני דודיו בגשם שוטף. באמצע הנסיעה החליק הרכב, ואושרי, שלא היה חגור, הועף אל מחוץ לרכב ונהרג. בן דודו, גיל לביא, בן 17 בלבד, נהרג איתו, ובן דודו, שי לביא, בן 20, נפצע קשה.

בתחרות המחול העממי האחרונה על-שם אושרי חבר בפסטיבל כרמיאל צפו כ-3,000 איש. היום סוחפת אליה התחרות קהל ועניין יותר מכל אירוע אחר בפסטיבל

קבוצת רוקדים מדגימה מחול בתחרות המחול העממי על-שם אושרי חבר ז"ל בפסטיבל המחולות בכרמיאל

עיתון הילדים

**שופטת אחת
גורמת לעיניו של
נעם לנצוץ
במיוחד. השופטת
המיוחדת הזאת
היא כמובן
המלחינה נורית**

(נורית היכל)

**הירש. "נורית
הייתה אורחת
באחד
הפסטיבלים
הראשונים.
ביקשתי להיפגש
איתה והיא
נעתרה ברצון"**

עסק שנים בהדרכת ריקודי עם, היה רקדן, ותקליטן. בחייו הפרטיים הוא אב לעוד שתי בנות וסב לשלושה נכדים. הוא חי שנים למרגלות הר ארבל, איש שאוהב טבע ונוף, ישראלי שורשי אמיתי. בשנת 78' סיים אולפן למדריכים ובתוך זמן קצר הצליח מאוד בתחום. אך למרות כל זאת חשוב לו להדגיש (גם למען יראו וייראו) כי אחרי אסון כזה החיים נראים לגמרי אחרת. "יש חיים לפני האסון, ויש חיים אחרי. עד היום האחרון של חיי זה ילווה אותי", הוא מדגיש בכאב. "רק עכשיו, 16 שנים אחרי, אני מתחיל טיפה לחזור לדברים שעשיתי, דברים שפחדתי לעשות. למשל, לחזור לרקוד. רק עכשיו אני מחזיר לעצמי קצת מביטחוני העצמי. אף אחד לא הכשיר אותי להיות אב שכול, וזה קשה, קשה מאוד".

איך ומדוע צמחה תחרות המחול העממי?
- "זמן קצר אחרי שאושרי נהרג, ידעתי שאני רוצה לתעל את הצער והכאב שלי לעשייה חברתית חיובית. הרעיון היה לעשות משהו שיהיה הנצחה לאושרי. פניתי לידידי שלמה ממון, חבר ילדות, והוא הביא אותי

אל יונתן כרמון, אז המנהל האמנותי של פסטיבל כרמון. הוא סיפר לנועם כי קיימת תחרות ריקודים

חיילי יחידת דובדבן, חבריו של אושרי חבר, צופים בתחרות המחול העממי בפסטיבל המחולות בכרמון

שוטף. באמצע הנסיעה החליק הרכב, ואושרי, שלא היה חגור, הועף אל מחוץ לרכב ונהרג. בן דודו, גיל לביא, בן 17 בלבד, נהרג איתו, ובן דודו, שי לביא, בן 20, נפצע קשה.

כשנעם מספר על הטרagedיה, נראה כי הוא עדיין חי את הרגע הנורא ההוא, אך באותה נשימה מקפיד מיד לומר כמה חשוב לו שאכתוב על חשיבותה של חגורת הבטיחות. "אולי אם הוא היה חגור, הכול היה נראה היום אחרת", הוא אומר בכאב. היום משמש נעם כמתנדב בצה"ל, באגף בטיחות במבק"א יבשה, והוא עובר בין הבסיסים הצבאיים ומרצה על נושא הבטיחות בדרכים תוך כדי סיפורו האישי.

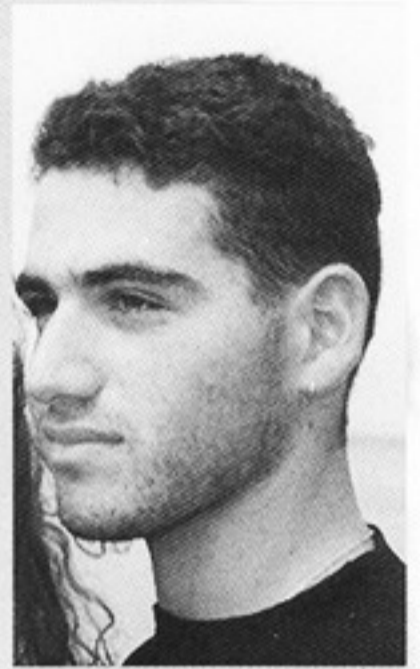
נעם, איש מרשים, חזק חיצונית ופנימית, מעיד כי כבר עבר הכול בחיים, גם מבחינה מקצועית -

חיים סקאל התרגש מהפנייה וסיפר לנועם, כי הוא היה בעברו לוחם ביחידת דובדבן וישמח להתגייס עבור היחידה. "מאז אנחנו מאמצים כ-3,000 חיילים נזקקים", מעיד נעם חבר בהתרגשות

נועם חבר, אפיז של אושרי ז"ל, פותח את תחרות המחול העממי על-שם בנו בפסטיבל המחולות בכרמון

בזכרונות

החשוב ביותר בעיניו של נועם חבר זה לבטל את המחנאות. כלומר, שלא יהיה מצב שבגלל שיוצר אחד הוא חבר של מרקיד אחר, הוא מופיע בהשתלמות שלו. מה שחשוב הוא שיהיה חיבור ושילוב אמיתי וכן בין הצעירים לוותיקים

בפסטיבל כרמיאל, אבל שום דבר אינו ממש מגובש. נעם התלהב מהרעיון וביקש ליצור מקום לחשיפה, בעיקר למחברי ריקודים צעירים - תחרות שתהווה עוד במה למחברי ריקודים, אך במה מכובדת שיש לה חשיפה לקהל מכל הארץ. התחרות התחילה בקטן, בהתחלה באולם ספורט קטן וחם, אחר כך הועברה לאולם ספורט גדול יותר, וכעת, זה שנתיים, היא נערכת בחוץ, ברחבת הגלגליות.

לא בכדי הועברה התחרות מחלל לחלל. משנה לשנה נהרו לתחרות יותר ויותר רוקדים וקהל סקרן, ומפעם לפעם גדלה ההתלהבות. הדבר הגיע לידי כך שאנשים צבאו על פתחי האולם הרבה לפני תחילת התחרות, בחום של חודשי הקיץ, וביקשו כולם להיות שם. בתחרות האחרונה צפו כ-3,000 איש. היום סוחפת אליה התחרות קהל ועניין יותר מכל אירוע אחר בפסטיבל. זאת אולי גם אחת הסיבות שנעם חולם לראות את התחרות נערכת באמפיטיאטרון הגדול ביום מן הימים. מה הקסם של התחרות - לא ממש ברור. אולי הסקרנות, המתח של "לראות מי ייקח את המקום הראשון". כלומר, מי יהיה (אולי) הכוכב הבא. אין ספק כי התחרות נושאת מעט אופי של תוכניות הריאליטי בטלוויזיה, וכמוהן היא פופולרית בהתאם. משנה לשנה ההפקה מרשימה יותר, מפתיעה יותר, חגיגית יותר, וברור כי נעם ומשפחתו דבקים בסיסמה

הידועה: "מהר יותר, גבוה יותר, חזק יותר".

נעם: "בכל שנה אנחנו חושבים איך עושים עוד צעד קדימה ומשפרים. איך להביא את המחברים הכי טובים, איך לאתר את החבריה הצעירים הכי מוכשרים. תמיד מאזינים למי שמציע שיפורים, בפרט לשופטים שלנו שהם התומכים האמיתיים של התחרות".

נעם לא שוכח להזכיר שהייתה תקופה שפרנסי הפסטיבל רצו לגבות תשלום על הכניסה לתחרות. "אני התנגדתי בתוקף", הוא מדגיש. "התעקשתי שזאת תהיה תחרות עממית, וככזאת אני רוצה שהכניסה תהיה בחינם".

האם יש באמת מקום לתחרות בעידן של כל-כך הרבה השתלמויות וסדנאות, בעת שכל אחד יכול להפיץ ריקוד בכל דרך שהיא - לעבור בעצמו בין החוגים וללמד, או להפיץ דרך האינטרנט? אני שואלת. נעם סבור שהתחרות היא בכל זאת פורמט אחר. בגלל שזאת תחרות, הקהל וחבר השופטים הנבחר והמגוון הוא המחליט, וכך לא כל אחד יכול ללמד כל ריקוד. יש בהחלט אמות מידה. נראה כי החשוב ביותר בעיניו של נועם זה לבטל את המחנאות. כלומר, שלא

יהיה מצב שבגלל שיוצר אחד הוא חבר של מרקיד אחר, הוא מופיע בהשתלמות שלו. מה שחשוב הוא שיהיה חיבור ושילוב אמיתי וכן בין הצעירים לוותיקים. "יש בסקטור הזה תחרות נוראית, קבוצות לחץ וקידום אינטרסים, ואת זה אני מבקש לנטרל בתחרות".

"כאן יש חבר שופטים בלתי תלוי וכל אחד מהם מביא משהו איכותי משלו לתחרות שמהווה משהו משותף לכולם. זה בעצם פתוח לכל מחבר ולא צריכים להיות בקליקה כזאת או אחרת. לראייה, לצד מחברי ריקודים בלתי מוכרים, זכו בתחרות גם ריקודאי ותיק כמו **רוני סימן טוב** עם 'סרנדה לעדה', שניקד עד היום (לפחות בחוגי הנוסטלגיה) ו'**שיכור ולא מיין**' של **בארי אבידן**, כוריאוגרף להקות מחול ותיק ומצליח. יש הרבה מחברים שהתחילו את דרכם בתחרות הזאת, וזה מה שקידם אותם, כמו **רפי זיו**, **שלומי מרדכי ואבי לוי**. זה באמת הפך להיות משהו מאוד יוקרתי", מתגאה נעם.

לתחרות נשלחים לא מעט ריקודים, העוברים סינון ראשוני של ועדה שיפוטית. רק הטובים שבהם עולים לשלב הגמר. בשנים האחרונות מוגשים לתחרות קרוב ל-50 ריקודים מידי שנה. הריקודים עוברים תיקונים ושיפורים על-מנת להגיע לשלב המוקדמות, שם מרקידים בכירים בוחנים את

הריקודים, ללא מידע מי המחבר, וכך נשמרת הגינות וסודיות של זהות המחברים. על השיפוט הראשוני אחראים מפיק האירוע **רוני אשכנזי ונעם חבר** בלבד. מי שבדרך כלל חלק מהפורום הזה, פרט למפיקים, הם **שלמה ממן**, המנהל האמנותי של הפסטיבל, הכוריאוגרף **רוני סימן טוב**, המרקיד **יורם ששון** (מפיק

בשנים האחרונות, מוגשים לתחרות קרוב ל-50 ריקודים מידי שנה. הריקודים עוברים תיקונים ושיפורים על-מנת להגיע לשלב המוקדמות, שם מרקידים בכירים בוחנים את הריקודים, ללא מידע מי המחבר, וכך נשמרת הגינות וסודיות של זהות המחברים

התחרות בעבר) ו**ברכה דודאי**, שהלכה לעולמה השנה ושנעם מבקש להדגיש את תרומתה לתחרות. נעם מעיד כי ההצלחה אינה רק נחלתו: "חברים רבים עזרו בכך שהסכימו לבוא לשפוט והעירו הערות בנות, אותן יישמנו אחת לאחת. חשוב היה לי כבר

יש לא מעט אנשים המעבירים ביקורת על כי מחברי ריקודים בחוץ לארץ רשאים אף הם להשתתף בתחרות על-שם אושרי חבר בפסטיבל המחולות בכרמיאל. נעם מדגיש שהחשוב הוא להימנע ממחנאות ומאינטריגות. "התחרות פתוחה לכול", הוא שב ומדגיש

אינה מתנה סתמית, אלא תמיד כזו הקשורה לתחום המחול וניתנת כשי לשופטים, ולמשתתפי ומארגני התחרות. בשנה החולפת למשל, ניתן פסל זכוכית קינטי, עליו נחרט זוג רוקד. הרקדנים המשתתפים בתחרות מקבלים חולצות עם סמל התחרות, והפרסים לזוכים בשלושת המקומות הראשונים, אף הם נדיבים מאוד.

מה קורה לריקודים המשתתפים בתחרות אחרי הפסטיבל, והאם הם ממשיכים להתקיים?

"בשביל שהריקוד ייקלט בחוגים, חייבים המתחרים, כך מסתבר, 'לרוץ' בכל הארץ ובכל ההרקדות המרכזיות עם הריקודים החדשים, והם טורחים לא מעט ללמד אותם בכל מקום על-מנת שלא יתפוגגו מייד אחרי הצגתם בתחרות בכרמיאל. **ירון מישר**, עורך עיתון רוקדים-NIRKODA, הוא בעל הזיכיון הבלעדי לצילום התחרות, והוא הדואג להפיצם. "נושא ההפצה חשוב מאוד", מדגיש נעם. "הוא הקובע אם הריקוד יחיה או ימות". נעם מספר בבדיחות הדעת איך באחת הפעמים, מספר ימים לאחר התחרות, קיבל טלפון מאנגליה מהמרקיד **מוריס סטון** (מרקיד ידוע ומצליח מאוד באנגליה) שהתקשר בהתלהבות ואמר: "יופי של ריקוד זכה, אני כבר מלמד אותו אצלי". הסבר: התחרות מצולמת במקום וכבר למחרת היום עורכים את הריקודים, מוסיפים את הקרדיטים עם שמות המלחינים, המשוררים הזמרים ומחברי הריקודים, וצילומים אלה - על DVD, מלווים בתקליטור מוסיקה - נשלחים לכ-100 לקוחות בארץ ובחו"ל, המנויים בהוראת קבע על קבלת כל מוצר חדש של "רוקדים".

באותו הקשר, יש לא מעט אנשים המעבירים ביקורת על העובדה שמחברי ריקודים בחוץ לארץ רשאים אף הם להשתתף בתחרות המחול העממי. נעם מדגיש שהחשוב הוא להימנע ממחנאות ומאינטריגות. "התחרות פתוחה לכל", הוא שב ואומר. בשנה שעברה, הוצג הריקוד 'נרקוד לשלום' של פיטר ליפניק האוסטרלי. השיר הולחן על-ידי אורה לוי ליפסקי ואמה המנוחה, ורה לוי. הריקוד מצליח בחו"ל, ובמיוחד באוסטרליה, אבל הוא לא היה בין שלושת המקומות הראשונים.

נעם מאמין שחשוב שיכירו פה את הטעם והיצירה של יהדות התפוצות. "למה למרקידים ישראלים החיים בחוץ לארץ ולמרקידים יהודים החיים שם, חשוב לא רק להפיץ את מה שחובר בארץ אלא גם לחבר ולהפיץ דברים משלהם? ומדוע מרקידים (המשך במדף 37)

מההתחלה שבחבר השופטים הסופי יהיו אנשי תרבות מתחומים שונים ולא רק כאלה הקשורים ישירות לריקודי-העם". בין המרקידים ששפטו ושופטים בתחרות: **מישאל ברזילי**, יענקלה לוי ודני בן שלום הוותיקים, לצד מירי אקוני ובוני פיה מהדור הצעיר יותר. **אבנר נעים**, מנחה התחרות, איש רשת ג' ומרקיד בירושלים, אך גם **מיכאל קירשנבאום** מלהקת הנכים, אלי מזרחי שופט בתחרויות בינלאומיות לריקודים

סלוניים ושופט בתוכנית הטלוויזיה "רוקדים עם כוכבים" ו**דב גופר**, עורך דין ורקדן חובב, המשמש כיו"ר חבר השופטים כבר שנים רבות בהתנדבות. שופטת אחת גורמת לעיניו של נעם לנצוץ במיוחד. השופטת המיוחדת הזאת היא כמובן המלחינה **נורית הירש**. "נורית הייתה אורחת באחד הפסטיבלים הראשונים. ביקשתי להיפגש איתה והיא נעתרה ברצון. זה בעצם התחיל בכך שסיפרתי לה שניכתב שיר על אושרי וביקשתי שתלחין אותו. בסופו של דבר מישהו אחר הלחין, אבל היא הסכימה להירתם לשפוט, וכך הרווחתי שופטת וחברה נפלאה. היא וגם אחרים מתחום ריקודי-העם פירגנו מאוד כל הזמן, וזה נתן לי את הכוח להמשיך. בפרט עזרו כאמור, שלמה ממון ו**משה תלם**, שהיה מעין יועץ סתרים. תלם שמר לי על אושרי לפני הגיוס. אושרי עבד אצל השותף של תלם ברשפון (המושב של תלם), ותלם דאג לבדוק תמיד שהכל בסדר איתו". בחבר השופטים יושב תמיד גם קצין מיחידת דובדבן. נעם מאוד מקפיד על כך. אך השנה זאת סגירת מעגל ממש, כי חבר מהיחידה של אושרי

חי"ל יחידת דובדבן, היחידה שאושרי חבר ז"ל שירת בה

שהיה עימו בשירות, הופך להיות מפקד היחידה. את נעם זה מאוד מרגש, שכן מאז מות בנו, חיילי דובדבן הפכו לבניו.

שותפה חשובה נוספת לפרויקט היא בת זוגו לחיים של נעם, **לאה לבל**. לאה היא אמנית ובכל שנה היא יוצרת מתנה אמנותית ייחודית. המתנה

הרקדות, חוגים - או סתם ישיבה על ספסל באחת הגינות שבמועדון הבראיקה וצפייה בעוברים-ושבים, ובמתרחש.

הרבה ספרים, סרטים והרצאות נכתבו על פסטיבל וודסטוק, אירוע שהתקיים פעם אחת בהיסטוריה, בעיירה בתל, במדינת ניו יורק, ב-1969 (ניסיונות

מאלי הוואונן רויטמן

פסטיבל כרמל ה-29, המופק לקראת סוף השנה הנוכחית על-ידי מועדון הבראיקה (HEBRAICA) בסאו פאולו, ברזיל, יכול ללמוד רבות ממקור השראתו - פסטיבל כרמיאל בישראל, אך גם הוא עצמו יכול ללמד. גם מי שעדיין לא נולדו אז, כשמזכירים את פסטיבל

כבר 28 שנים (!) מתקיים פסטיבל המוסיקה והמחולות הישראלים כרמל בסאו פאולו ברזיל ■ הפסטיבל מופק על-ידי המועדון היהודי הבראיקה שנוסד לפני 56 שנים ומזנה 22 אלף חברים ■ בשנה שעברה הגיעו לפסטיבל 2,800 רקדנים והשנה צופים ל-100 (!) להקות מחול מכל העולם, גם מישראל ■ מה שנישאר הוא לשריין תאריך: 11 עד 13 בדצמבר השנה

מונכ"ל פסטיבל כרמל ברזיל, גבי מילבסקי

במועדון הבראיקה שבע להקות מחול ישראלי לבמה. בכל להקה כ-60 רקדנים. הלהקות מתחלקות לפי גיל, החל מגיל שש ועד גיל 70. הלהקות מקיימות בין חזרה אחת לשתי חזרות בשבוע, שלוש עד חמש שעות כל חזרה

כרמל ברזיל פסטיבל

לחקות את פסטיבל וודסטוק, נכשלו. בכתבה זו ניסיון להסביר מהו פסטיבל כרמל, שבניגוד לפסטיבל וודסטוק האמריקאי, מחדש עצמו בכל שנה, מבלי לזנוח את שורשי ריקודי-העם שלו. העיר סאו פאולו מציעה ל-14 מיליון תושביה - צעירים, מבוגרים וקשישים - אינספור גירויים ופעילויות. העיר מאוכלסת במהגרים ממדינות שונות

וודסטוק, עולה תמונה של סוף שבוע חם, עשיר במוסיקת רוקינירול ובחוויות הקשורות לאותו סוג של מוסיקה. כך גם פסטיבל כרמל, המופק אחת לשנה בסאו פאולו והמביא איתו רעננות של מוסיקה ומחול ישראלי. מי שהספיק לבקר באחד מ-28 פסטיבלי כרמל, זוכר סוף שבוע עמוס, מפגשים בין רקדנים, חזרות,

תמונה מרשימה מפסטיבל המחולות והמוסיקה, כרמל ברזיל

בנקודים

גיליון 78 יולי 2009

המנהל האמנותי של פסטיבל כרמל ברזיל, אורן הללי

כ-30 רקדני להקת כרמל, הלהקה הייצוגית של הבראיקה סאו פאולו מברזיל, מגיעים בחודשים יולי-אוגוסט לישראל להשתתף בשני אירועים מרכזיים וחשובים: מופע הנעילה של המכבייה ה-18, ופסטיבל המחולות בכרמיאל

פסטיבל הבראיקה

עיתונים גיליון 78 יולי 2009

בודדים. מספר זה אינו עולה אף על מחצית מהמספר המשוער של היהודים המתגוררים בעיר. בהבראיקה מבקרים מידי יום 500 עד 600 איש. כמות זו גדלה פי שלושה בסופי השבוע. בברזיל, רוב האוכלוסייה מתנהלת על-פי מסורת שבוע העבודה הבריטי - חמישה ימי עבודה ושני ימי מנוחה. כך מתאפשר למשפחות יהודיות דתיות לשמור על השבת וללכת למועדון בימי ראשון.

בהבראיקה שבע להקות מחול ישראלי לבמה. בכל להקה כ-60 רקדנים. הלהקות מתחלקות לפי גיל, החל מגיל שש ועד גיל 70. הלהקות מקיימות בין חזרה אחת לשתי חזרות בשבוע, שלוש עד חמש שעות כל חזרה. בנוסף, מקיימת מחלקת הריקודים במועדון הבראיקה שתי הרקדות. הרקדנים המכורים משתתפים גם בלהקות וגם בהרקדות. בכל חזרה של להקה יש חלק חובה של ריקודי-עם. לא כל הרקדנים אוהבים ריקודי-עם, ואולם עצם קיום הרקדה כחלק ממערך החזרה, מקרב רקדני להקות רבים לריקודי-העם.

במהלך השנה מתקיימים חוגי ספורט ותרבות רבים ומגוונים, וחברים בוחרים בפעילויות שהם מעוניינים להשתתף בהן. סמוך לתקופת פסטיבל כרמל כל המגרשים, האולמות והתיאטרונים מושבתים ועוברים הכנה לפסטיבל. לפסטיבל נבנית במה מיוחדת בגודל 28 על 15 מ"ר. הבמה ממוקמת

ומאמונות שונות, המתערבבים יחד בחיי היומיום הדינמיים. אולם הם אינם בהכרח מאבדים את זהותם השורשית. יפנים, ערבים, יהודים, רוסים וצוענים - משמרים את תרבותם, בדיוק כפי שהפרואנים, הצייליאנים והצרפתים - מטפחים בגאווה את שפתם ואת המוסיקה שלהם.

ישראלי המבקר בסאו פאולו יכול לחוש כמו בבית. הוא יכול לבקר בבתי הכנסת בעיר, וגם - לפחות עד לאחרונה - ליהנות מפלאפל איכותי במסעדת 'זה טוב' הממוקמת בהבראיקה.

אירגון הבראיקה נוסד לפני 56 שנים ומתאים להגדרה של מועדון ספורט. יש בו הרבה מגרשים, בריכות שחייה והרבה אפשרויות להתבטא בספורט החביב על המבקר. אינספור פעילויות תרבות מתקיימות בהבראיקה: להקות מחול ישראלי לבמה, תיאטרון יוצר, בית ספר לאמנות, גן ילדים, ותנועת נוער. בנוסף, מועדון הבראיקה משמש מרכז תרבותי, בו חסריו, מרביתם יהודים, מפתחים קשרים חברתיים תוך כדי השתתפות בפעילויות התרבות והספורט ובמסיבות, כמו בכל קהילה אחרת.

מאז התיישבו בסאו פאולו, ניסו היהודים לשמר את ערכי היהדות ולשמור על המשפחות בתוך הקהילה. לשם כך יצרו אתגרים ועניין כדי למשוך את תשומת לב הילדים והנוער למסגרות אלה. הבראיקה ופסטיבל כרמל הם התוצאה והכלים של מאמצים אלו. כיום חברים בהבראיקה 22 אלף יהודים, משפחות או

כיום חברים במועדון הבראיקה 22 אלף יהודים, ומבקרים במקום מידי יום 500 עד 600 איש. כמות זו גדלה פי שלושה בסופי השבוע

**בתחילת כל חודש
דצמבר מתחילות
להגיע לסאו
פאולו להקות
מחוץ לברזיל.
השנה תשתתפנה
בפסטיבל 100
להקות - להקות
מפורטו אלגרה,
קוריטיבה,
סלוודור, ריו דה
ז'נרו, בואנוס
אירס -
ארגנטינה,
קראקס -
ונצואלה, מקסיקו
וארה"ב**

ג'ורא קדמון ז"ל

**יושב - גבי
מילבסקי, מנכ"ל
פסטיבל כרמל.
עומדים מימין
מנכ"ל פסטיבל
כרמיאל בישראל,
אהרון סולומון,
רעייתו נעמי, המנהל
האמנותי של
פסטיבל המחולות
בכרמיאל שלמה
מזן, והמנהל
האמנותי של
פסטיבל כרמל
בברזיל, אורן הללי**

←
פסטיבלים

באולם הספורט המרכזי הגדול. עם סיום הבנייה, הבמה עומדת לרשות הכוריאוגרפים לחזרות. **פסטיבל כרמל** מנוהל על-ידי קבוצה קטנה של אנשי מקצוע, תחתם פועלים כ-50 מתנדבים המנוהלים בפועל על-ידי רכזים מתחומים שונים: תכנון, אירוח, הפקה, לוגיסטיקה וצוות חשיבה. "רובם רקדנים וכוריאוגרפים, או כאלה שיעשו כל דבר להצלחתו של הפסטיבל וינסו להגשים גם בשנה הבאה הצלחה גדולה מזו של השנה שעברה. חלקם הגדול ייקח

חופשה מיוחדת מהעבודה, כדי להתמקד בעשייה הרבה ובזמן הנדרש להקדיש לה", מדגיש **אורן הללי**, הכוריאוגרף הישראלי, המשמש מנהל אמנותי של **פסטיבל כרמל**, זו השנה השלישית. מנכ"ל הפסטיבל הוא **גבי מילבסקי**, שהגיע לפני 20 שנה לברזיל, לשמש מנהל במועדון **הבראיקה** במספר תחומים ייצוגיים. על מילבסקי יש להללי רק מילים טובות: "הוא שיפר את הישגי הפסטיבל

פי כמה וכמה, הן במישור הלאומי והן במישור הבינלאומי. לגביו חשובים מאוד החידושים. הוא יעשה כל מאמץ וישקיע כל משאב כדי שהפסטיבל, ההפקה, והרמה, יקדימו את זמנם. הוא בעל ניסיון עשיר, רעיונות מדהימים ויודע להפיק ברמה מאוד גבוהה".

בתחילת כל חודש דצמבר מתחילות להגיע לסאו פאולו להקות מחוץ לברזיל. לפי דבריו של המנהל האמנותי, השנה תשתתפנה בפסטיבל 100 להקות - להקות מפורטו אלגרה, קוריטיבה, סלוודור, ריו דה ז'נרו, בואנוס אירס - ארגנטינה, קראקס - ונצואלה, מקסיקו וארה"ב. אבל גם מקומה של ארץ הקודש אינו נפקד. "בחמש השנים האחרונות זכה הפסטיבל לייצוג

להקת מחול במופע מרשים בפסטיבל כרמל בברזיל

הולם, גם מישראל", מציין הללי, והוא מונה: 'הורה רעים - חולון', 'אביבים' מאשדוד, 'סופה' מנס ציונה, 'הורה כפר סבא', ולהקת משגב. בשנה שעברה, אורחי הכבוד של הפסטיבל היו **אהרון סולומון**, מנכ"ל פסטיבל כרמיאל, ו**שלמה ממון**, המנהל האמנותי. הם לא האמינו למראה עיניהם. לקח להם זמן להבין את המוטיבציה של המתנדבים, אותם אפשר היה לראות מאחורי

הקלעים מארגנים את הלהקות, ומאוחר יותר לובשים תלבושות ומתאפרים, ומוכנים לחולל על הבמה עם הלהקות שלהם.

ביקורם של השניים, של סולומון ושל ממון, לא היה הפעם הראשונה, בה נקשר שמו של הפסטיבל עם

"בחמש השנים האחרונות זכה הפסטיבל לייצוג הולם, גם מישראל: 'הורה רעים - חולון', 'אביבים' מאשדוד, 'סופה' מנס ציונה, 'הורה כפר סבא', ולהקת משגב"

ישראל. את **פסטיבל כרמל** הראשון יזם ופיתח **ג'ורא קדמון** ז"ל, בתמיכה מלאה של הנהלת **הבראיקה**, בעת שהיה שליח מטעם הסוכנות היהודית באמריקה הלטינית. **ישי מאיר**, מוסיקאי וכוריאוגרף, שמילא שליחות ב**הבראיקה**, ו**עופר מליח**, כוריאוגרף שהיה שליח ריקודים בארגנטינה והיום מנהל את מחלקת אמנויות הבמה בירושלים, היו גם הם מעורבים בשנה הראשונה של **פסטיבל כרמל**. מאז ועד היום השתתפו להקות מ**הבראיקה** בסיבובי הופעות בישראל, כולל בפסטיבל כרמיאל.

בשנה שעברה הגיעו לפסטיבל **כרמל** 2,800 רקדנים של להקות המייצגות ערים, קהילות, מוסדות, בתי ספר ואף תנועות נוער. הללי: "ההשתתפות בפסטיבל היא גורם מרגש להרבה ילדים ובני נוער. בתנועות הנוער יש המקימים להקות במיוחד כדי להשתתף בפסטיבל. הרמה של אותן הלהקות לא בהכרח גבוהה כמו אלה של הלהקות המבוססות, ואולם בקהילות מסוימות ריקודי-עם הן אחת מהפעילויות היהודיות הבולטות, חוץ מהחגים היהודיים; זו הדרך בה הרקדנים מבטאים את יהדותם".

מופע סיום בכרמל היבדאיקה

להקת מחול במופע מרהיב בפסטיבל המחול והמוסיקה כרמל בברזיל

הפסטיבל פתוח
ללהקות מחול
ישראל לבמה.
בין השאר מצפים
לארח כאן להקה
ברמה גבוהה
מישראל

מופע ייחודי נוסף מתקיים באוויר הפתוח, כאשר
התפאורה היא אווירת נוף וטבע, אש ותאורת לילה.
פסטיבל כרמל ה-29 יתקיים בין ה-11 ל-13
בדצמבר 2009. נושא

יש עוד קהילות הנוטלות חלק בפסטיבל המחולות
והמוסיקה כרמל. הללי: "קהילות כגון ריו גראנדה
דו סול וקוריטיבה מביאות הפקות ריקודים מצוינות.

להקת "סופה" מנס ציונה

אינספור
פעילויות תרבות
מתקיימות
במועדון
הבראיקה:
להקות מחול
ישראל לבמה,
תיאטרון יוצר,
בית ספר
לאמנות, גן
ילדים, תנועת
נוער, פעילויות
תרבות וספורט
ומסיבות

הפסטיבל
יהיה
מסורת.
לצד
המופעים
בפסטיבל
יתקיימו
פעילויות
מחול,

**בימי הפסטיבל, הבראיקה מארחת
כ-1,000 רקדנים מחוץ לסאו פאולו.
להקות בוגרים מתארחות בבתי מלון
קרוב למקום הפסטיבל, או ששוהים אצל
רקדנים מסאו פאולו**

על-מנת שכולם יוכלו
להציג את ריקודיהם,
הוספנו שלושה מופעים
על השניים העיקריים.
המשתתפים הרבים
מתפרשים על מרחבי
המועדון, כולל תיאטראות,
חצרות, ואפילו האזור שעל
יד הבריכה. גם אלו שלא
תכננו, נשארים בסופו של

הרקדות, לילה של מרתון ריקודי-עם,
חוויות, מסיבות וסדנאות. הפסטיבל
פתוח ללהקות מחול ישראלי לבמה. בין השאר
מצפים לארח כאן להקה ברמה גבוהה מישראל.
"כשאחזור לארץ, יהיה זה אתגר גדול לנסות
ליישם את האופן בו מתנהל הפסטיבל. מתנדבים
רבים בעלי גאווה מקומית יכולים לעשות עבודה
מקצועית שכל מפקח יכול להתפעל ולהתמוגג
מהתוצאה. זה בעיני פולקלור אמיתי. זוהי אותנטיות
ועממיות מוצלחת", מסכם הללי.

**פסטיבל
כרמל**

כ-30 רקדני להקת כרמל, הלהקה
הייצוגית של הבראיקה סאו פאולו
מברזיל, מגיעים בחודשים
יולי-אוגוסט לישראל לקחת חלק
בשני אירועים מרכזיים וחשובים:
במופע הנעילה של המכבייה ה-18,
ובפסטיבל המחולות בכרמל. לרקדני הלהקה ולכל
הקהילה היהודית הברזילאית זוהי גאווה רבה, והם
מקווים לייצג את המחול הישראלי על הצד הטוב
ביותר. בהצלחה!

דבר לצפות לפחות בריקוד או שניים".
בימי הפסטיבל, הבראיקה מארחת כ-1,000
רקדנים מחוץ לסאו פאולו. להקות בוגרים מתארחות
בבתי מלון קרוב למקום הפסטיבל, או ששוהים
אצל רקדנים מסאו פאולו. "דבר זה מוזיל את העלות
למשתתפים. האירוח כולל את כל הארוחות
המסופקות על-ידי קפטריה שנבנית במיוחד לאירוע.
ברגע שמתחיל הפסטיבל, הרקדנים ממילא נשארים
במתחם. לחלק מהילדים זוהי חוויה הרחק מהבית,
אבל יש והילדים רוקדים בלהקה אחת, וההורים
רוקדים בלהקה אחרת של הבוגרים, או משתתפים
בהרקדות. כך נוצרת חוויה משפחתית וקהילתית
ייחודית", אומר אורן.

המופעים בפסטיבל מתקיימים במתחמים שונים.
באולם התיאטרון מתקיימים ארבעה מופעים.
שלושה מופעים מרכזיים מתקיימים באולם הספורט
המרכזי, אחד מהם הוא מופע להקות הילדים. השנה
שני מופעים נוספים יקשטו את הפסטיבל: האחד
מופע לכוריאוגרפים צעירים. "תארו לעצמכם איזו
חוויה מיוחדת במינה לראות מופע של כוריאוגרפים
צעירים שעשו את הצעד הראשון שלהם
ככוריאוגרפים ביצירה שיצרו במיוחד עבור
הפסטיבל", מתפעל הללי.

כרמל

חירו קריוולווסקי

כתבת התרבות של קול ישראל

"ת" רבות ישראלית אמיתית". זה מה שחיפשה ברכה דודאי, האישה ששמה היה שם נירדף למחולות עם בירושלים.

פילוסופיית החיים של מי שהייתה מזוהה יותר-מכל כאישה שקידמה את ריקודי-העם של הגיל הצעיר ונפטרה השנה ממחלה קשה, הייתה

בתקופת היותה גננת, בשנות ה-60. בתקופה זו, מספרת ידידתה יזרעאלה כהנא, פעל בארץ מכון למדריכים מחוץ לארץ, מפעל משותף לסוכנות היהודית ולתנועות הנוער בעלה. נוער מרחבי העולם בא לשהות של שנה בארץ. בבוקר כללה תוכנית הלימודים נושאים הקשורים בעיקר בציונות ובהכרת הארץ, ואחר הצהריים למדו הנערים ריקודי-עם. "קראנו לזה ציונות ברגליים", נזכרת כהנא בחיוך. המפעל הזה, שבבנייתו עסקה, בין השאר, גם המדריכה הוותיקה איילה גורן, הבת של גורית קדמן, פעל בהצלחה מסוף שנות ה-50 ועד סוף שנות ה-70.

ברכה דודאי ז"ל
[1937 - 2009]

"התקופה האחרונה בחייה של ברכה דודאי הייתה קשה", מעידה רינה מאיר. "בחנוכה באנו להדליק איתה נרות בהוספיס בירושלים, בו אושפזה בגלל מחלתה. היינו רק האנשים הקרובים לה. היא התעקשה שיהיה שמח, שנרקוד ונשיר, והיא שרה בשמחה איתנו, אף שכולנו הרגשנו שזאת מעין מסיבת פרידה"

ברכה דודאי ז"ל

"האימא האפרו חיים"

לזכרה של אשת החינוך ברכה דודאי שחלמה ריקודי-עם והגשימה

דודאי האמינה מאוד במפעל הזה כמנוף לעלייה עתידית של בני נוער אלה ארצה. במקביל להדרכתה במסגרות אלה בארץ, היא נסעה ברחבי העולם, וגם שם 'הרביצה' את תורתה ואהבתה לארץ-ישראל דרך ריקודי-העם. דרך הקשרים שקשרה בכל מקום הצליחה להביא לא מעט עולים צעירים לכאן, ואף טרחה במקרים רבים למצוא להם עבודה בארץ החדשה.

ד"ר זן רונן, ידידה ומי שפעל עימה ב-סי.אוף, האירגון הבינלאומי לפסטיבלי פולקלור, מספר

ליצור תרבות ישראלית עם מכנה משותף רחב. כל חייה נאבקה דודאי לממש את האידיאולוגיה הזאת - ליצור חברה רב-תרבותית דרך ריקודי-העם שלנו. ברכה דודאי נולדה בירושלים, באוקטובר 1937.

היא הייתה אחות תאומה לאחיה משה - תאומים שנודעו בירושלים כצ'יקו וצ'יקה.

ילדותה של ברכה לא הייתה קלה: אביה נהרג במלחמת השיחרור כשהיא ואחיה התיאום היו בני 11 בלבד. תוך זמן קצר נפטרה גם האם. למן התקופה הזאת החלה ברכה בחיים עצמאיים, בכוח ובנחישות.

את לימודיה בתחום החינוך החלה בסמינר דויד ילין. בשנת 1955 השלימה את לימודיה כמורה-גננת, ובשנה זו אף סיימה קורס מדריכים לריקודי-עם בביתה של גורית קדמן, ממייסדות ריקודי-העם הישראלים. כגננת עבדה דודאי שנים רבות וצברה ניסיון רב בעבודה עם הגיל הרך. במסגרת עבודה זו גם החלה את צעדיה הראשונים בהכרת עולם ריקודי-העם לפעוטות ממש. כמעט 30 שנה אחר-כך, בשנת 1981, היא הוסמכה גם למורה בכירה.

את הפעילות הענפה שלה בתחום ריקודי-העם החלה כאמור עוד

"ברכה דודאי הייתה יוצאת דופן מבין המדריכים כבר אז", מדגיש ד"ר זן רונן. "שני דברים ייחדו אותה: האחד, ההכרה בערך החינוכי של ריקודי-העם. והשני, ההכרה בעובדה שיש להתחיל בחינוך זה בגיל צעיר"

"הגן הרוקד" אחד המפעלים החשובים של ברכה דודאי בשיתוף משרד החינוך

עיתון ד"ר

ברכה דודאי קשרה קשר אמץ עם ההורים ואפילו עם הסבים של הרקדנים שלה, אנשים שאת חלקם, למרבה האירוניה, פגשה כרופאים ואחיות בבית החולים בו אושפזה, כשחלתה. כמובן, אנשים אלה זכרו לה חסד נעורים וטיפלו בה במסירות

"דודאי הייתה יוצאת דופן כבר אז". ד"ר דו רונן

נתינת דעים

מי שקידמה את נושא ריקודי-העם לגיל הרך והייתה שם נירדף למחולות העם בירושלים.

יונתן גבאי, רקדן, מרקיד וכוריאוגרף, שעבד עם דודאי במשך שנים, מבקש להדגיש, כי דודאי הייתה מעורבת כמעט בכל עשייה חשובה בתחום ריקודי-העם, "גם בפסטיבל המחולות בכרמיאל היא הייתה מעורבת מהרגע הראשון", הוא מציין. את רינה מאיר הכירה דודאי בעיקר דרך ריכוז האולפן למדריכים לריקודי-עם בירושלים שפעל בחסות **המזור לריקודי-עם** בהסתדרות. פרט לעבודה זו, לימדה דודאי בכל האולפנים בארץ. בעיקר היא התמחתה כאמור בלימוד ריקודי-עם לילדים, בו ראתה את מפעל חייה.

היא גם אירגנה השתלמויות יחד עם **רעיה ספיבק**, אף היא אשת חינוך שחיברה ריקודי ילדים. השילוב בין השתיים היה שילוב מנצח. רעיה ספיבק חיברה ריקודים - וברכה עזרה בהפצתם והייתה למעשה הביצועיסטית.

רינה מאיר מדגישה כי כל אשר עשתה ברכה היה מאוד מוקפד. "היא הייתה מאוד פדנטית". זה בא לידי ביטוי בעבודה שהייתה מהראשונים שהבינו כי יש לתעד את הנעשה בתחום ריקודי העם לילדים, כדי שלציבור הרחב ולמחנכים בתחום זה יהיו כלים לעבוד איתם. בעזרת אנשי מקצוע היא הפיקה חוברות עם צעדים, חוברות להדרכה נכונה, וקלטות.

"אך מפעל החיים שלה בה"א הידיעה", מבקשת לציין יזרעאלה כהנא, "הוא ללא ספק להקת 'הורה אפרוחים'. היום כל אחד בתחום יודע מי הם האפרוחים - אותן להקות של רקדנים צעירים בגילאי תשע עד 11. בארץ פועלות היום אפילו להקות עם רקדנים צעירים יותר, הנקראים

ברכה דודאי הייתה פעילה בסי.אוף, האירגון הבינלאומי של פסטיבלים ופולקלור, במעמד של מייעצת ליונסק"ו (ועדת האו"ם לפולקלור). היא הייתה יושבת ראש ועדת ההשתלמויות של האירגון בארץ ורצתה ליצור כוריאוגרפיות שתהיה להן משמעות ועומק

פשושים".

הרעיון להקים להקת חובבים בגילאי בית הספר

כי כבר כשעבדה דודאי כגננת, היא אירגנה יחד עם **שולמית מאיר**, המפקחת על הגנים, אירועים המוניים לגנים, שבזכות רמתם הגבוהה והעניין שעוררו, צולמו לטלוויזיה. ד"ר רונן: "בשנות ה-70, מי שהיה עובר ביום העצמאות בגן העצמאות בירושלים, היה יכול לצפות במעגלים-מעגלים של ילדים צעירים סובבים במחול סביב העצים בגן. ילדים רכים בני שלוש-ארבע, ורקדים הורה בעליצות ובשמחה".

"ברכה דודאי הייתה יוצאת דופן מבין המדריכים כבר אז", מוסיף ומדגיש ד"ר רונן. "שני דברים ייחדו אותה: האחד, ההכרה בערך החינוכי של ריקודי-העם. והשני, ההכרה בעובדה שיש להתחיל בחינוך זה בגיל צעיר".

מבחינת סדר לימוד הריקודים, החלה ברכה בשלושה ריקודים פשוטים: "מים מים", "יין יין" ו"קומה אחא", לא לפני שהתאימה אותם לגיל הרך. יחד עם אנשי משרד החינוך בנתה דודאי תוכנית עבודה ללימוד ריקודי-עם לגיל הרך, וכך למעשה ניבנה אחד המפעלים החשובים שלה, תוכנית "הגן הרוקד", תוכנית שקדמה, כמובן, לתוכנית "בית הספר הרוקד", הפועלת בבתי ספר שונים עד היום.

רינה מאיר, מי שניהלה במשך שנים את **המזור לריקודי-עם** בהסתדרות ואת האולפנים למדריכים

לריקודי-עם, חושבת אף היא כי הייחוד של דודאי היה בשיטה, ונבע לא רק מעצם היותה מדריכה לריקודי-עם, אלא גם בשל היותה מורה מוסמכת. "הכול היה אצלה מאוד מתודי", מדגישה מאיר. "הכול היה מאוד מסודר. היא האמינה כי ריקודי-עם הם חלק מהחינוך בגיל הרך ועד בכלל, כולל הדרכת ריקודי-עם במסגרת החינוך המיוחד".

לפני מספר שנים הייתה לה ולכוריאוגרף, הרקדן ומעצב התלבושות הירושלמי, **מומי גיל**, להקה של ילדים עם מוגבלויות. הלהקה נקראה **צמי"ד** - צרכים מיוחדים.

"היא הייתה אשת מעש אמיתית ואין ספק כי כעת, עם לכתה, נוצר ואקום אמיתי בתחום של החינוך לריקודי-עם", מבכה מאיר את

ברכה דודאי (במרכז התמונה) מדריכה ריקודי-עם

בהלווייתה נכחו המונים, אנשים מכל המינים ומכל הגילאים. המון צעירים, דור שני ושלישי לתלמידים ורקדנים שלה. גשם שוטף ירד. השמיים בנו עליה אך אלפי אפרוחים ממשיכים ורוקדים על פי מורשתה ודרכה

"דודאי הייתה מעורבת כמעט בכל עשייה חשובה בתחום ריקודי-העם." יונתן גבאי

היסודי, להקה שתעבוד בצורה קבועה ומקצועית ותופיע ברחבי הארץ, נשמע היום טריוויאלי, אך אז זה היה ללא ספק רעיון מהפכני.

החשיבה הייתה חשיבה רחבה. הבסיס שנתנה דודאי בעזרת המחנכים השונים לילדים בגיל הרך, הוביל להקמת להקה כזאת. לרקדנים הצעירים היה בהחלט בסיס לבניית להקה מקצועית. "הורה ירושלים" נולדה ב-1960. להקת "אפרוחי ירושלים" נולדה 14 שנים אחר-כך, בזכות ההתלהבות של דודאי וכוח השיכנוע שלה. חברו לכך עיריית ירושלים

ומשרד החינוך, וכך קמה להקת האפרוחים הראשונה בארץ.

על-מנת להפעיל את הלהקה ולזכות בתקציבים, פעלה דודאי להקמת עמותת האפרוחים, וזו אכן הוקמה. הלהקה הייתה להקה מקצועית לכל דבר. ברכה דאגה כי רקדניה יקבלו שיעורים בטכניקה, בכוריאוגרפיה ובקומפוזיציה. "היא לא התפשרה על האיכות", מבהירה יזרעאלה כהנא. "זאת הייתה להקה רפרטוארית, והיא הזמינה את טובי הכוריאוגרפים לעבוד עמדה: ממיכה ספירו (ממקימי להקת הסטודנטים של האוניברסיטה העברית והיום פרופסור באוניברסיטה) שיצר ריקוד נפלא לבמה בהשראת השיר והלחן הורה אגדתי, דרך יונתן גבאי, לאה אברהם - ועד יונתן כרמון".

"הגיוון הוא שיצר להקה

מרתקת. זאת לא הייתה להקה של איש אחד, כמו שפועלות רוב להקות האפרוחים היום", מדגישה רינה מאיר. "היא דאגה להביא מומחה לכל סיגנון: מומחה לריקודי אופי, מומחה לריקוד תימני וכו'". "ההצלחה של הלהקה", מוסיפה ואומרת רינה מאיר, "הייתה לא מעט בזכות העובדה שברכה ידעה ליצור שיתופי פעולה. היא ידעה לעבוד עם כולם, לרכז בהצלחה הרבה אנשים, כדי שיעבדו יחד איתה. אנשים איתם בנתה יחסים חמים וממושכים, לאורך שנים".

היא אף קשרה קשר אמיץ עם ההורים, ואפילו עם הסבים של הרקדנים שלה, אנשים שאת חלקם, למרבה האירוניה, פגשה כרופאים ואחיות בבית החולים בו אושפזה, כשחלתה. כמוכן, אנשים אלה זכרו לה חסד נעורים וטיפלו בה במסירות. "ביחסי אנוש היא הייתה אלופה", מעידה יזרעאלה כהנא בחיוך. "זה היה הכוח שלה. היא ידעה לומר תודה לכל כוריאוגרף שעבד איתה, דאגה לכתוב מכתבי תודה יפהפיים תוך שהיא בוחרת בהקפדה

את הניירות עליהם היא כותבת. לכל אחד כתבה ניסוח אחר עם יחס הכי אישי שיכול להיות". להקת 'הורה ירושלים' - האפרוחים הייתה

סיפור הצלחה. "היו שנים", מגלה יונתן גבאי, "שלאודישנים ללהקה באו כ-700 ילדים מרחבי העיר". ד"ר דן רונן מעיד כי פעם אחרת הופיעו כ-1,000 ילדים לאודישן וקשה היה בכלל להשתלט על העניינים.

"הכמות הזאת של הנבחנים העלתה במוחה של ברכה רעיון שאפשר לפתח את נושא להקות האפרוחים גם בשכונות העיר", אומרת רינה מאיר.

היום יש להקה כמעט לכל שכונה והנושא הזה מאוד התפתח, והכל הודות לברכה. עם איתן יצחקי, בן טיפוחיה, היא הקימה להקה במעלה אדומים, להקה שהתחילה עם 25 רוקדים והיום היא מונה כ-2,000

את עמותת רעי"ם - ריקודי-עם ישראלים - היא הקימה יחד עם יונתן גבאי בכדי לשמור על המורשת של ריקודי-העם כמורשת חיה. במסגרת עמותה זו אירגנו השניים השתלמויות וערבים מיוחדים. היא ראתה מה שקורה לריקודי-העם בשנים האחרונות והבינה כי צריך, בדרך כלשהי, לשמור ולשמר את היסודות

ילדים זה ברכה דודאי בתמונה אשת החינוך, ברכה דודאי, בקרב אהבותיה הגדולות - ריקודי-עם וילדים.

רקדנים. יצחקי עצמו מנהל את הלהקה בהצלחה רבה.

"חשוב להבין כי להקות האפרוחים הפועלות היום בהצלחה בכל הארץ, הן תוצאה ישירה של הלהקה הראשונה", מבהיר יונתן גבאי. הודות לריבוי ולפופולריות של הלהקות האלה החליט מייסד ומנהל פסטיבל המחולות בכרמיאל, יונתן כרמון, לשלב בפסטיבל את אירועי "ירוק תוסס" - ערבי כוריאוגרפיות על-פי נושאים בביצוע להקות אפרוחים מכל רחבי הארץ. כמוכן, דודאי היא שנבחרה להיות המפיקה של אירועים אלה. בכל שנה נבחר נושא והלהקות התבקשו ליצור כוריאוגרפיות מיוחדות לאותו נושא: "שירי עוזי חיטמן", "שירי נורית הירש", וכיוצא בזה. הילדים הם גם שנתנו את הצבע למופעי הפתיחה והסיום בפסטיבל המחולות בכרמיאל. ובכלל, המראה של עשרות ילדים מפזזים בבגדים מרהיבים על הבמה, היה שובה לב. "היא הייתה מפיקת-על", מבהירה מאיר. "היא בחרה בעצמה את השירים, הקליטה אותם, העבירה

דורית שמרון,
כוריאוגרפית
ומנהלת אמנותית
של

ה"תנועתרון", על
ברכה דודאי ז"ל:

"ברכה דודאי
הייתה בשבילי
שם נרדף
לירושלים,

ואהבתי אותה על
היושר והיושרה

שלה, על החכמה
והאומץ, על

אהבת האדם, על
החיות והחיוניות,

על ההבחנה בין
עיקר לטפל"

התמחתה
בריקודי-עם לילדים,
בו ראתה מפעל
חיים. ברכה דודאי
←
ברכה דודאי
[משמאל] והמדריכים
מישאל בדזילי וג'קי
רוזנבלד

מוסיפה ומעידה מאיר. "בחנוכה באנו להדליק איתה נרות בהוספיס בירושלים, בו אושפזה בגלל מחלתה. היינו רק האנשים הקרובים לה. היא התעקשה שיהיה שמח, שרקוד ונשיר, והיא שרה בשמחה איתנו, אף שכולנו הרגשנו שזאת מעין מסיבת פרידה. דבר כזה לבטח עוד לא

ראו בהוספיס של הר הצופים: אישה רוקדת בכיסא הגלגלים שלה, שרה, שמחה, כאילו יש מחר. שבע אחר-כך באנו שוב לבקר אותה. היא כבר הייתה בהכרה מעורפלת

וביקשה כי נקרא שיר מספר תהילים. כשקראנו, דמעה זלגה מעיניה והיה ברור כי היא מבינה שזה הסוף".

11 יום אחרי שרקדה במרץ את "באנו חושך לגרש", היא לא הצליחה לגרש את החושך שבא עליה. בהלווייתה נכחו המונים, אנשים מכל שכבות האוכלוסייה ומכל הגילאים. המון צעירים, דור שני ושלישי לתלמידים, ורקדנים שלה. גשם שוטף ירד. השמיים בכו עליה - אך אלפי אפרוחים ממשיכים ורוקדים על פי מורשתה ודרכה.

כל חייה ראתה דודאי במפעל ריקודי-העם ערך מחנך, וביקשה להנחיל לנו את המוטו מתוך כתביה של מורתה, גורית קדמן: "עם שאין לו ריקודי-עם אינו עם".

דורית שמרון, כוריאוגרפית ומנהלת אמנותית של ה"תנועתרון", על ברכה דודאי ז"ל:

"אישה של פסטיבלים"

"חברותי עם ברכה דודאי החלה לפני שנים רבות, בפרויקט פסטיבל ירושלים. מאז שהתחלנו לעבוד בפסטיבל ההוא, קבענו לנו שנהיה ישות פסטיבלים. ברכה התעניינה בכל, ואהבה לבקר בפסטיבלים ואירועים מיוחדים ברחבי העולם. זה פיתח את הדימיון ואת היצירתיות שלה. כך הגענו יחד, בין השאר, לפסטיבל אדינבורו, לפסטיבל האש בצ'לונה, לנוי אורלינס ול'מארדי גרא' שלו, ואפילו לוונציה הקסומה.

"כשחלתה, הבאתי לה את הספר 'מקומות שצריך לראות אותם לפני שנמות'. היא הייתה אז בתחילת מחלתה, אך אנחנו המשכנו לפנטז, כמו תמיד. ברכה דודאי הייתה בשבילי שם נרדף לירושלים, ואהבתי אותה על היושר והיושרה שלה, על החכמה והאומץ, על אהבת האדם, על החיות והחיוניות, על ההבחנה בין עיקר לטפל. לא בכדי היא נקראה ברכה - אין ספק כי כל מי שהיה בחברתה בורך, ובשפע".

לדיסק מסודר - והייתה ממש יוצרת פרטיטורה מסודרת של ההופעה."

"את היעילות הזאת היא התחילה עוד בפסטיבלים המחולות הידועים בצמח", מגלה גבאי. "פסטיבלים שאני הפקתי בעזרתה."

"עיקר המחשבה שלה בפעילויות אלה", מבהיר גבאי, "היה לשמור על ה'ביחד', על אחיזת הידיים, על החברותא. היום, כל אחד עושה לביתו, וברכה ראתה בכך הרס של התנועה היפה הזאת של ריקודי-העם."

דודאי הייתה פעילה מאוד בירושלים כל השנים. היא רצתה כי עיר זו תהייה מרכז תרבות, לפחות כמו שכנתה הצעירה, תל-אביב. היא ניהלה את מחלקת המחול בעיר, ואחר-כך את המחלקה לאמנויות הבמה. היא אירגנה בעיר מצעדי מחולות. הרחוב המרכזי בעיר, רחוב המלך ג'ורג', היה בשנות ה-80 מוצף באלפי רוקדים. ברכה אף ייסדה את "פסטיבל מחול ירושלים" (עופר מליח המנהל אותו כיום, היה כמובן תלמיד שלה). על פועלה בעיר הוענק לה ב-1996 אות "יקיר ירושלים במחול".

את עמותת רעי"ם - ריקודי-עם ישראלים, היא הקימה יחד עם יונתן גבאי, כדי לשמור על המורשת של ריקודי-העם כמורשת חיה. במסגרת עמותה זו אירגנו השניים השתלמויות וערבים מיוחדים. היא ראתה מה שקורה לריקודי-העם בשנים האחרונות והבינה כי צריך, בדרך כלשהי, לשמור ולשמר את היסודות. במקביל, הייתה גם פעילה בסי.אוף, האירגון הבינלאומי של פסטיבלים ופולקלור, במעמד של מייעצת ליונסק"ו (ועדת האו"ם לפולקלור). היא הייתה יושבת ראש ועדת ההשתלמויות של האירגון בארץ ורצתה ליצור כוריאוגרפיות שתהיה להן משמעות ועומק.

"חשוב להמשיך בדרכה של דודאי", אומרת רינה מאיר, ומוסיפה: "דודאי הייתה תלמידה של גורית קדמן ושל תרצה הודס, מי שניהלה את המדור לריקודי-עם בהסתדרות שנים רבות. כממשיכת דרכן, היא האמינה בדרך לא מתפשרת. כל חייה המשיכה והדריכה ריקודים מסוימים ולא הלכה עם הזרם אלא עם מה שהאמינה שנוון ללמד. היא הבינה שצריך חדשנות, אך במקביל גם האמינה בשמירה על השורשים."

"התקופה האחרונה בחייה הייתה קשה",

המדריך הוותיק והריקודאי (מחבר ריקודים) משה יצחק הלוי (מושיקו) מספר איך נוצר הריקוד "מוטי" לזכרו של המדריך הוותיק מוטי אלפסי שנפטר בשנה שעברה

מושיקו הלוי: "ההודעה על מותו של מוטי אלפסי הגיעה אליי בהפתעה גמורה. הבשורה המרה נמסרה לי טלפונית כשעה לפני מועד הלוויה בדימונה. לצערי, מפאת הזמן הקצר, לא הספקתי להגיע להלוויה."

"למחרת היום, נסעתי מתל אביב לדימונה לנחם אבליים. בהגיעי לבית המשפחה חשתי בעצב הגדול שאפף את המקום. בכניסה לבית קידמה את פניי רחל רעייתו של מוטי ז"ל - היא קמה ממקום מושבה ובאה לקראתי. דאגו לי למקום ישיבה, ורחל סיפרה לי את כל שעבר על מוטי בשבועיים האחרונים לחייו."

"לאחר קרוב לשעתיים חשבתי לחזור לביתי, אך התברר לי כי לבת הקטנה, אושרית, נולד בן, וכי בשעה 15:00 באותו היום אמור להתקיים טכס ברית המילה. התבקשתי על ידי המשפחה להישאר לברית, וכמובן שנענית."

"זו הייתה שמחה מהולה בעצב. בתום הטכס פניתי חזרה לביתי. בדרך עלו במוחי ראשוני הצלילים והמילים לזכרו של מוטי. כשהגעתי הבייתה, השלמתי את החסר והקלטתי את המוסיקה והמילים. היה חשוב לי כי בלחן ישתקפו מוטיבים מוסיקליים של שני ריקודים יפים שפילסו וסללו למוטי את הדרך בעולם ריקודי-העם הישראליים - "על כנפי הכסף" ו"כאן בדרום". תודה מיוחדת לגבי סוויסה, שעיבד את השיר במסירות ובאהבה. הוא, דרך אגב, זה שהלחין את השיר "כאן בדרום".

מוטי

"ברגע שסיימתי את השיר והלחן, התחלתי לחשוב על צעדי הריקוד. גם בנושא צעדי הריקוד דימינתי באיזה צעדים היה משתמש מוטי אילו הוא היה מחבר את הריקוד. מכל מקום, הייתה לי תחושה כאילו ששנינו עובדים על הריקוד. הוא, מוטי, היה לנגד עיני בכל מהלך חיבור הריקוד."

"הסיבות שהניעו אותי להנציח את מוטי אלפסי בלחן, בשיר ובריקוד, היו הקשר החברי שהיה בינינו, כמו גם הקשר שלי עם משפחת אלפסי, מאז שילדי המשפחה היו קטנים."

"בתקופה ששהיתי בניו יורק, ארצות הברית, נהגתי לבוא ארצה לעיתים די קרובות. בכל הגעה לארץ הוזמנתי על-ידי מוטי להדריך בכל החוגים שלו באזור הדרום. באחת הפעמים אף התארחתי בביתם כשבוע עד 10 ימים. "חוויתי בפעמים אלו את האווירה החמה והאחדות המשפחתית, שבלטו במיוחד ביום שישי בערב, בקבלת שבת, כשכל בני המשפחה הסבו לשולחן ומוטי קידש על היין, כפי שהיה נהוג בבית הוריו. לצידו הייתה אשתו רחל, יד ימינו, שגיבתה, סייעה ותמכה בכל צעד וצעד שמוטי עשה. כמו כן נכחו ילדיו, שאהבו לרקוד ריקודי-עם ולא היססו להצטרף לכל נסיעה אפשרית, כדי ללמוד דברים חדשים וליהנות מערב הרקדה שאבא מוטי העביר. בכל ביקור שלי חשתי בהתקדמות הגדולה שעשו הילדים. מי שהגדיל לעשות מכולם היה הבן ירון, שממשיך את דרכו של אביו. הגינות, יושר ואמת איפיינו את מוטי, ועל הבן נאמר שהתפוח נפל קרוב מאוד לעץ."

"אני מקווה כי הריקוד 'מוטי' ימצא את מקומו המתאים ברפרטואר ריקודי-העם שלנו, וזכרו של מוטי יישמר לעד איתנו. זכרו של מוטי יידי צרור בליבי לעד."

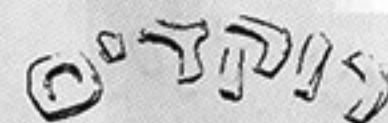

מוטי אלפסי ז"ל על הקע תמונות מימילוחו העניפה בתחום ריקודי-העם

מוטי אלפסי ז"ל
[1942 - 2008]

"בדרך חזרה הבייתה עלו במוחי ראשוני הצלילים והמילים שיוקדשו לזכרו של מוטי. כשהגעתי הבייתה, השלמתי את החסר והקלטתי את המוסיקה והמילים. היה חשוב לי כי בלחן ישתקפו מוטיבים מוסיקליים של שני ריקודים יפים שפילסו וסללו למוטי את הדרך בעולם ריקודי-העם הישראליים - "על כנפי הכסף" ו"כאן בדרום"

על מחבר הריקוד משה יצחק הלוי (מושיקו)

משה יצחק הלוי מוכר לציבור הרוקדים בעולם כמושיקו הלוי. הוא נולד ב-1932 באזור מנשייה ליד כרם התימנים בתל אביב, להורים יוצאי טימן. בגיל 17 הוא התוודע לעולם המחול בבית הספר לבלט של מיה ארבטובה. לאחר שלושה חודשים של אימונים, הוא התבקש להצטרף ללהקת הבלט של ארבטובה, והופיע בה בהצלחה כרקדן אופי. כעבור שלושה חודשים נוספים, ציבור המבקרים הבחין בכישרונו הבולט לעין, על-אף התפקידים הקטנים שמילא.

את שנותיו הראשונות כרקדן הקדיש מושיקו ללימוד הטכניקה של הבלט הקלאסי. זה היה הבסיס לכל סגנונות המחול האחרים בהם עסק אחר-כך, כמו בלט מודרני, ג'אז, סטפס, וריקודי אופי שונים. ב-1973, בעידוד ממשלת ישראל, יצא מושיקו שוב עם תיאטרון מחול ענבל לסיבוב הופעות מחוץ-אל-חוף באמריקה, לחודשיים. בתום מסע ההופעות הסתיימו התחייבויותיו לתיאטרון. מכאן והלאה, הוא החל לעבוד עצמאית בתחום המחול בארה"ב, אירופה, המזרח הרחוק וישראל.

משנת 1949 ועד היום למושיקו הלוי 59 שנות פעילות בתחום המחול, מהן 48 שנים של יצירה, הכוללת 200 ריקודי-עם ישראלים. כמו כן, חיבר מושיקו מעל ל-130 לחנים לריקודיו, הפיק שמונה תקליטורים, וכתב את הפנקס "כחול-לבן", פנקס למדריך היוצא לחו"ל.

ריקודיו מצטיינים בסיגנון מיוחד. הוא שואב את רעיונותיו מן המקורות האתניים בישראל ובאגן הים התיכון, מעבד אותם, ומתאים אותם לצרכי הריקוד הישראלי בן זמנו. פעילותו העניפה בתחום זה תרמה ותורמת רבות לעיצובו וסיגנונו של הריקוד הישראלי בארץ ובעולם.

ריקודיו נרקדים בכל העולם. הוא גם מוזמן לעיתים תכופות להעביר השתלמויות וסמינרים במחנות הרוקדים בכל העולם.

מוטי

מילים: משה יצחק הלוי (מושיקו)

לוקצט אבי וגיני לוטי אלפי
ולשפטי הארובה

א. מוטי מוטי,

אלף - למד - פ - סמך - י.
מוטי, אוי מוטי,
שמך לעד מפינו לא ימוש.

ב. מוטי מוטי,

אלף - למד - פ - סמך - י.
מוטי, אוי מוטי,
אותך תמיד נזכור עם החיוך.

פזמון: עלית בסערה השמימה,
עם מרכבה של אש ומלאכים.
נישאת על כנפי הכסף,
ממש כמו אליהו הנביא.

עכשיו תראה אותנו מלמעלה,
לא כאדם אלא כמלאך.
זכותך תגן עלינו משמיים,
אתה בלב כולנו לעולם.

ג. מוטי מוטי,

צלילי חלילך מהדהדים.
מוטי, אוי מוטי,
תמיד אזכור אותך מלא חיים.

מוטי מוטי,

היינו יחד ידידים.
מוטי, אוי מוטי,
עכשיו אתה קרוב לאלוהים.

פזמון: ...

מושיקו הלוי

1 בוקס כחול-לבן

8 תקליטורים

48 שנות יצירה

59 שנות פעילות בתחום המחול

130 לחנים

200 ריקודי-עם ישראלים

מוטי

הריקוד אובי אכני על לוטי אלפי ז"ל

מילים, לחן, שירה: מושיקו הלוי

עיבוד מוסיקלי: גבי סוויסה

ריקוד: מושיקו הלוי

צורת הריקוד: מעגל

מבנה הריקוד: בית אחד, שלושה חלקים

משקל: 4/4

חלק א' - פנים למרכז המעגל באחיזת ידיים

- 1-4 פתיחה בימין ימינה תוך קפיצה קלה; שיכול בשמאל לפני ימין; ימין במקום; דריכה בשמאל בפתיחה.
- 5-6 העברת משקל לימין ולשמאל.
- 7-8 ניתור בשמאל שמאלה; שיכול בימין לפני שמאל.
- 9-10 צעדת חילוף הצידה לשמאל: שמאל, ימין, שמאל, בהתקדמות שמאלה.
- 11-12 שיכול בימין לפני שמאל; פתיחה בשמאל; שיכול בימין (בקצב של צעדת חילוף).
- 13-14 התקדמות שמאלה - קפיצה בשמאל; שיכול בימין לפני.
- 15-16 כמו 13-14.
- 17-32 כמו 1-16 ברגליים וכיוונים נגדיים, החל ברגל שמאל.
- 33-36 חצי סיבוב לימין אל מרכז המעגל בשתי פסיעות, החל בימין; צעדת כפיפה לאחור בימין.
- 37-48 כמו 5-16 החל עם הגב למרכז.
- 49-60 חוזר כמו 1-12 (עם הגב למרכז).
- 61-64 חצי סיבוב לימין, לחזור אל המעגל בשתי פסיעות החל בימין; צעדת כפיפה לאחור בימין (חזרה עם הפנים למרכז המעגל).

חלק ב' - פנים למרכז המעגל

- 1-4 דריכה בימין וניתור על ימין; שיכול בשמאל לפני תוך מחיאת כף; ימין במקום.
- 5-8 כמו 1-4 ברגל שמאל.
- 9-10 משקל לימין ולשמאל.
- 11-12 שיכול ימין לפני שמאל; פתיחה בשמאל ושיכול בימין (בקצב של צעדת חילוף).
- 13-14 דריכה בשמאל; ניתור ופנייה שמאלה (חצי סיבוב שמאלה באויר).
- 15-16 נחיתה על שתי רגליים ושהייה.
- 17-32 כמו 1-16 ברגל שמאל עם הגב למרכז.
- 33-64 חוזר כמו 1-32.

חלק ג' - פנים למרכז המעגל

- 1-4 פתיחה בימין ימינה תוך קפיצה קלה; שיכול שמאל לפני; נחיתה בשתי רגליים; ניתור על שמאל לפני.
- 5-8 חוזר כמו 1-4.
- 9-16 שיכול מצד אל צד החל בפתיחה ימינה; העברת משקל לימין ולשמאל.
- 17-24 שיכול ימין לאחור; פתיחה בשמאל שמאלה.
- 25-26 ניתור בשמאל, שיכול ימין לפני שמאל.
- 27-28 פתיחה בשמאל; שיכול ימין לאחור; פתיחה בשמאל; שיכול ימין לפני.
- 29-32 כמו 1-32 ברגליים וכיוונים נגדיים.
- 33-64

הכול התחיל אצלה.
מיה ארבטובה

ריקודי-העם, כך מסתבר, תורמים רבות להצלחתו, ובעיקר לאורך חייו של שיר. "יש זמרים שממש בונים שירים שיתאימו לריקודים", אומר נעם בחיך. "לומר קובי אפללו יש קשר עם אבי לוי; כמו שהיה בזמנו (וגם כיום) קשר נפלא ומוצלח בין הזמר אורי פיינמן למחבר הריקודים והמרקיד ישראל שיקר. הם מעוניינים בריקודים בגלל החשיפה".

כשמדובר בחשיפה, אין ספק כי החשיפה בתחרות היא גורם מאוד משמעותי. בתחרות עצמה צופים אלפים ואחר-כך עוד עשרות אלפים רוקדים ברחבי הארץ, כמו גם רוקדים רבים מחוץ לארץ.

אם מדובר בקבוצות לחץ, הרי לא ברור איך שורד נעם כל-כך הרבה שנים בשוק הפרוע הזה. "אף פעם לא רבתי עם מישהו", מסביר נעם, "תמיד פירגנתי ולא השתלטתי, אך תמיד אמרתי את דעתי. ניסו להפעיל עליי לחצים, אבל אני אומר שהשיקול שלי הינו מקצועי בלבד. אני משקיע הרבה מאוד כסף מכספי הפרטי. יש לי קרן שכל חודש נכנס אליה הכסף מהתגמולים של משרד הביטחון והכל עובר להנצחה של אושרי. אני משקיע כ-50,000 ₪ בכל שנה, והכל ללא ספונסרים. כך אני שומר על העצמאות של התחרות. הפסטיבל דואג לפרסום ולמקום, ואני לכל היתר".

למרות ההצלחה הגדולה של התחרות, ואולי בזכות ההצלחה, נעם מלא בחלומות לעתיד: "החלום שלי - להעלות את התחרות ביום השני של הפסטיבל במופע המרכזי באמפיתיאטרון הגדול. אני חולם על מופע משופע בזמרים טובים ועם ריקודי התחרות מכל השנים. אולי נעשה זאת בשנת ה-21 לתחרות. לאמפי מגיעים למופעים המרכזיים כ-30,000 איש, וזאת בהחלט תהיה הגשמת חלום. אני רואה בעיני רוחי את כולם לובשים חולצות לבנות עם הלוגו של התחרות, ומי שייתן את קולו לבחירת הזוכה יהיה הקהל הרב הזה".

לסיום השיחה בינינו אני שואלת את נעם: "מה היה אומר אושרי אם היה מציץ לרגע ורואה את כל הטרנס סביבו, את סיפור ההצלחה הזה?"

"אני שומע את הקול שלו אומר: 'אבא, הגשמת לי חלום!'. אושרי היה שוויצר ורקדן נפלא וזה בודאי היה מוצא חן בעיניו. זה מה שהוא רצה. שהרי הוא תמיד אמר לי שיגיע רחוק, שכולם עוד ישמעו עליו. מה שמוביל אותי בחיים ומה שמחזיק אותי זו הנתינה. המוטו שלי, מאז ומתמיד היה: הרע נמצא סביבך כל הזמן, ואני קם בבוקר ומחפש סביבי את הטוב".

ישראלים החיים פה דואגים כל העת ללמד ולהפיץ את ריקודיהם בתפוצות! שואל נעם וגם משיב: "כדי להיות מחובר, להרגיש שייך. אני יהודי ולא חשוב איפה אני חי, ולחילופין חשוב לי שהריקוד שלי יופץ בכל מקום, בו חיים יהודים. בשנים 1984 ו-1985 נסעתי ללמד ריקודים באנגליה. חרשתי מברייטון ועד ניוקאסל. כל יומיים אוניברסיטה אחרת. קראו לזה, 'ערב ישראלי בקמפוס'. פעם אחת הייתה איוו קבוצה של סטודנטים פלסטינים, שמחו וצרחו והפריעו. הכנו ארוחה ישראלית והזמנו את הפלסטינים. הראנו להם מהי ישראליות אמיתית. בעיני ריקודי-עם זה משהו שמאוד קושר בין יהודים, ואני לא חושב שצריך לקפח את היהודים היושבים בתפוצות רק בגלל שהם חיים שם ולא כאן. השנה יהיה ישראל יעקובי, מרקיד ומחבר ריקודים בארצות הברית, אורח ושופט בתחרות".

כמו בכל תחרות לא בהכרח הריקוד שזוכה במקום הראשון הופך להיות הריקוד הפופולארי בחוגים ולהיפך. לראיה מזכיר נעם את "חלון משקיף" של אפי תירוש שהגיע לאחד המקומות האחרונים אך עד היום הוא ריקוד נרקד ואהוב מאוד. כך גם הריקוד "שיכור ולא מייני" של בארי אבידן. "זה לא משונה", אומר נעם. "כך קורה גם בתחרויות אחרות. אפשר להיזכר בשירה של ריטה לקדם האירוויזיון, "שרה ברחובות". השיר הגיע למקום האחרון בתחרות, אך עד היום זוכה להצלחה רבה".

- מדוע הכול נעלם כל-כך מהר? מדוע שירים רבים שזכו ו/או נרקדו בתחרות, נעלמו כלא היו? אני שואלת. נעם חושב שזה חלק מהתרבות העכשווית. "זה כמו מצעד הפזמונים", הוא מדגיש. "היום שיר או ריקוד יכולים להיות פופולאריים מאוד ומחר איש לא יזכור אותם". "טוב שיש גירסאות כיסוי, קאוורס, לשירים ישנים. כך נזכרים בהם ומצליחים איך שהוא לשמר אותם. לדוגמה, השיר 'את הגשם' בביצועו של שלמה ארצי. זהו שיר ישן שחזר בגרסה עכשווית-עדכנית, ובשל-כך הביא להצלחה מחודשת של הריקוד של אלי רונן. ריקודי התחרות נעלמים כמו כל הריקודים, אבל פה ושם הם חוזרים. היום אין אחידות, אין את הייחוד. היום, כאמור, יש מחנות וכל אחד מקדם את הריקוד שלו ושל הקרובים לו. הדוגמה הטובה ביותר היא לגבי הריקוד שזכה במקום שני בשנה החולפת - "החיטה צומחת שוב". הריקוד נרקד בהצלחה רבה בחיפה, כי שם הוא חובר. אורן אשכנזי מקדם את הריקוד שלו 'הורה שובבה' באזור שלו (אזור הצפון). לאייל עוזרי יש ריקוד שלא זכה, 'שמרי את ליבך', אך הוא מאוד מצליח כי עוזרי מקדם אותו באזור המרכז".

להודות למנכ"ל
נעם חבר מבקש
להודות למנכ"ל
פסטיבל כרמיאל אהרן
סולומון על שיתוף
הפעולה מיומה
הראשון של התחרות.

צעד
בטוח

ללמוד ריקודי עם זה מסוכן?

- מי ישמור על ציוד ההרקדה שלך כשהוא לבד?
- מי מגן עליך במקרה תביעה של הרוקדים שלך?
- מי ידאג לך אם לא תוכל לרקוד?
- מי יתפור לך תכנית פנסיה על-פי מידותיך?

אתה מלמד צעדי ריקוד...? אתה צריך צעד בטוח

גאה להציג בשבילך צעד בטוח!
תכנית ביטוח מיוחדת לחברי
ארגון המדריכים לריקודי עם

רח' המייסדים 22, ת"ד 104, בנימינה 30500
דואר אלקטרוני: rap_insr@012.net.il

י"ד: 050-5296280, טל: 04-6388052, פקס: 04-6288798

תוכנית אירועים כרמיאל 4-6/8/2009
מעודכן לתאריך: 09/07/2009

יום חמישי 6/08/09	שעה	יום וביעי 5/08/09	שעה	יום שלישי 4/08/09	שעה	מקום
"כרמיאל 2009" - מופע העילה	21:30	"ערב נא" - תחרות הכוריאוגרפיה	21:30	"תיאטרון 100" - מופע הפתיחה	21:30	אמפיתיאטרון
"דרך ארוכה" - שיריה היפים של תלמה אליעון	11:00	"רוקסי" - ורטיגו הצעירה	11:00		19:00	היכל התרבות
"רמנגאר" - פלמנקו	15:00	"מה לך מלאך" - תאטרון מחול תה שינפלד	15:00			
"חשופים" - בלט זגרג קרוואסיה	19:00	"אפקט הכוריאוגרפיה" - רקדני בלט האופרה פריז	19:00			
		"הסיר של סימה" - עדו תדמור ולהקות	23:55			
ריקודים נשכחים ומיוחדים	10:00	"עד בלי די" - ריקודים לשירים מהמקורות	11:00			
רוקדים את ריקודי התחרות	11:30	"בית חלמויות" - ריקודים לשירי נעמי שמר	12:30			
"כמה טוב בשניים" - ריקודי זוגות	12:30	"זה בוז נביט" - הרקדת זוגות מכל הזמנים	14:00			
"בעד תימני" - הרקדה בסגנון תימני	14:30	סדנת כוריאוגרף - אבי פרץ	16:00			
סדנת סריאוגרף - גדי ביטון	16:00	סדנת כוריאוגרף - חיים שיריון	17:30			
ריקודי אמצע הדרך - שנות ה-80-90	18:00	ריקודי אמצע הדרך - שנות ה-80-90	18:30			
להיסים ליהסיס	19:30	להיסים ליהסיס	19:30			
הרקדת נוסטלגיה	23:55	הרקדת נוסטלגיה	23:55		23:55	היכל הספורט
"שחר עלה" - מופע משולב	11:00	מופע משולב - להקות חו"ל	11:00			
"בארץ אהבת" - מופע משולב	13:30	"הורה מחדשת" - תחרות המחול העממי	13:30			
"תמיד עלה המנגינה" - מופע משולב	16:30	100 אחוז אמנות	16:30			
"אתמיקס"	19:00	ריקודי נשף - מופע ראווה	19:30			
"דוז פאה" - תחרות הגאז	00:30	נשף ריקודים סלונים	00:30			
מרקדי חו"ל	11:00	"יד ביד" - זוגות מתחלפים	10:30			
"דבקה מדבקות" - ריקודי דבקה	12:30	"ראפ תימני" - סדנת כוריאוגרף עם ישראל יעקובי	12:00			
"געועים" - מחווה ליוצר מושיקו הלוי	14:00	סדנת ריקודים סלונים - דרום אמריקאים	13:00			
"איש על החוף" - הרקדת נשים	15:30	סדנת ריקודים סלונים - קלאסיים	14:00			
בוגרי הקורס למדריכים	17:30	הרקדת לעזורים	15:00			
ריקודי עמים	19:00	"אגן היס התיכון" - נקצב ים תיכוני	16:00			
"גב אל גב" - הרקדת לילה	23:55	"חרשו" - ריקודי שורות	17:30			
		"ריקדי" - הרקדה לנשים בלבד	19:00			
		"עמיס" - הרקדת לילה	23:55		23:55	
"פסטיבל שירי הילדים" - מופע האפרוחים	18:00	"למנצח שיר מזמורי" - לתקות +30	17:30		19:00	מגרשי הטניס
"אן דן דינו" - הרקדה לכל המשפחה	20:00	הרקדה על גלגלים	19:30			
"רוח צפונית" - ההרקדה המרכזית	23:55	"לא נרדמת תשא" - ההרקדה המרכזית	23:55		23:55	

כרטיסים ופרטים נוספים: 04-9881111 ובאתר הפסטיבל: www.karmiefestival.co.il

Kibbutz Contemporary Dance Company hosts

Dance Journey to Israel

An exciting 5 months dance program.

Housed in the "Galilee Dance Village" campus in Northern Israel and in the spacious dance studios of KCDC Dance Center.

The program provides a comprehensive general education in Dance.

The Dance Curriculum emphasizes on:

- Modern dance and Ballet technique as its foundational language, complimented with extensive training in past and current forms of Modern dance.

- Ethnic dance.

- Improvisation and Composition.

The Dance Journey program strives to develop dancers of exceptional skill and artistry.

Ages: 18 to 26

Contact in ISRAEL: Yehuda Maor: 972-52-637:61-30 info@kcdc.co.il

Sara Ram-Schlein 972-9-9540403, sarale@kcdc.co.il

Registration is open for Feb 2010

